

ΕΚΘΕΤΙΒΕΣ ΟΙΟΓΕΝΕΙΕΣ ΚΑΤΑΝΟΜΩΝ

1

Ασκήσεις

① Έστω $X \sim \text{Geo}(p)$, με σ.π. $f(x; p) = p(1-p)^{x-1}$, $x=1, 2, \dots$, όπου $0 < p < 1$ είναι άγνωστη παράμετρος.

α) Δείξτε ότι η X ανήκει σε Ε.Ο.Κ, επιλέγοντας $T(x) = x$.

β) Βρείτε την κανονική μορφή που αντιστοιχεί στο α).

γ) Με τη βοήθεια των παραπάνω βρείτε τη μέση τιμή, τη διασπορά και τη ροπογεννήτρια της $\text{Geo}(p)$.

② Έστω $X \sim \text{Neg Bin}(n, p)$, με σ.π. $f(x; p) = \binom{x-1}{n-1} p^n (1-p)^{x-n}$, $x = n, n+1, \dots$, με άγνωστη παράμετρο $0 < p < 1$.

α) Δείξτε ότι η X ανήκει σε Ε.Ο.Κ, επιλέγοντας $T(x) = x$.

β) Βρείτε την κανονική μορφή που αντιστοιχεί στο α).

γ) Με τη βοήθεια των παραπάνω βρείτε τη μέση τιμή, τη διασπορά και τη ροπογεννήτρια της $\text{Neg Bin}(n, p)$.

δ) Δείξτε ότι αν $X_1, \dots, X_n$ είναι ανεξάρτητες $\text{Neg Bin}(n_i, p)$, $i=1, \dots, n$ τότε το $\sum_{i=1}^n X_i \sim \text{Neg Bin}(\sum_{i=1}^n n_i, p)$ [Υπόδειξη: χρησιμοποιήστε ροπογεννήτριες]

Συμπεράνετε ότι αν $X_1, \dots, X_n$ είναι ανεξάρτητες $\text{Geo}(p)$, τότε

$$\sum_{i=1}^n X_i \sim \text{Neg Bin}(n, p).$$

③ Έστω $X \sim \text{Gamma}(a, \theta)$ με σ.π. $f(x; \theta) = \frac{\theta^a}{\Gamma(a)} x^{a-1} e^{-\theta x}$, $x > 0$, και $\theta > 0$ άγνωστη παράμετρος με το a να θεωρείται γνωστό.

α) Δείξτε ότι η X ανήκει σε Ε.Ο.Κ. με $T(x) = x$ και στη συνέχεια γράψτε τη σε κανονική μορφή.

β) Με τη βοήθεια του παραπάνω βρείτε τη μέση τιμή, τη διασπορά και τη ροπογεννήτρια της $\text{Gamma}(a, \theta)$.

γ) Δείξτε ότι αν $X_1, \dots, X_n$ είναι ανεξάρτητες τ.μ. με $X_i \sim \text{Gamma}(a, \theta)$, τότε το $\sum_{i=1}^n X_i \sim \text{Gamma}(na, \theta)$ [Υπόδειξη: χρησιμοποιήστε ροπογεννήτριες].

Συμπεράνετε ότι αν $X_1, \dots, X_n$ είναι ανεξάρτητες $\text{Exp}(\theta)$, τότε

$$\sum_{i=1}^n X_i \sim \text{Gamma}(n, \theta).$$

④ Έστω $X \sim \text{Gamma}(a, \theta)$, με σ.π.π. $f(x; a, \theta) = \frac{\theta^a}{\Gamma(a)} x^{a-1} e^{-\theta x}$, $x > 0$, $a > 0, \theta > 0$ είναι άγνωστες παράμετροι.

και $a > 0, \theta > 0$ είναι άγνωστες παράμετροι.

α) Δείξτε ότι η X ανήκει σε διπαραμετρική Ε.Ο.Κ. με

$T_1(x) = x, T_2(x) = \log x$ και στη συνέχεια γράψτε τη σε κανονική μορφή.

β) Δείξτε ότι $\text{Cov}(X, \log X) = \frac{1}{\theta}$.

⑤ (Κατανομή Δυναμοσειράς)

Δείξτε ότι η διακριτή τ.μ. X με σ.π. $f(x; \theta) = \frac{\alpha(x) \theta^x}{g(\theta)}$, $x=0, 1, 2, \dots$,

$\alpha(x) \geq 0, \theta > 0$ (άγνωστη παράμετρος), ανήκει σε Ε.Ο.Κ και γράψτε την σε κανονική μορφή.

β) Επαληθεύστε ότι ισχύουν οι σχέσεις $E(X) = \frac{\theta g'(\theta)}{g(\theta)}$

και $M_X(u) = \frac{g(\theta e^u)}{g(\theta)}$.

γ) Διαπιστώστε ότι οι κατανομές

(i) $\text{Be}(p)$, (ii) $\text{Bin}(n, p)$, (iii) $\mathcal{P}(\lambda)$, (iv) $\text{Neg Bin}(n, p)$,

είναι κατανομές δυναμοσειράς.

⑥ Έστω $X_1, \dots, X_n$ τ.δ. $\text{Gamma}(a, \theta)$, όπου το $a > 0$ είναι άγνωστο

και το $\theta > 0$ είναι γνωστό,

α) Δείξτε ότι η από κοινού σ.π.π. ανήκει σε n -διάστατη μονοπαραμετρική ειδική οικογένεια και να τεθεί σε κανονική μορφή.

β) Να υπολογίσετε $E\left(\sum_{i=1}^n \log X_i\right)$ και $\text{Var}\left(\sum_{i=1}^n \log X_i\right)$.